

ZAKA 2017

Tři kříže - Nové Město na Moravě

Výtvarně architektonická studie využití příměstské krajiny

KONCEPT NÁVRHU

Hlavní myšlenkou návrhu je **podtrhnutí dominanty** vrcholu **Tři kříže**, zachování jeho **atmosféry** a navrácení **přírozené vegetace** do krajiny, jejíž malebnost byla poznamenána intenzivní hospodářskou činností.

Cílem není vytvoření nové umělé krajiny, ale odkrytí té původní, kterou člověk svými zásahy nešetrně narušil.

Pro návrh jsou zásadní pohledové vazby a to nejen z Nového Města na Moravě, ale i z jiných důležitých míst v okolí.

SOUČASNÝ STAV

NAVROVANÝ STAV VRCHOLU TŘI KŘÍŽE

LESNÍ POROST

V současné době není lesní porost na vrcholu Kapliska ve vyhovujícím stavu. Vysoká smrková **monokultura** s nestabilními jedinci je velice náchylná k polomům a zároveň působí v krajině velice **uměle** a nepřirozeně.

V návrhu je proto pracováno s postupnou **obměnou druhového složení** smrkového lesa na les smíšený, ve kterém budou pouze **přírodní a domácí druhy** dřevin, přivýklé místním klimatickým podmínkám.

Les bude nižší, na okrajích doplněn o domácí druhy keřů, čímž bude docíleno **pozvolného snižování lesa** směrem k dominantě Kapliska a tím její významnost v krajině ještě více **zdůrazní**.

Nově bude "otevřen" pohled na Tři kříže z kopce Chlumeck a to díky průřezu, který je do budoucna plánován.

Díky druhové změně bude les mnohem víc lákavý pro různé druhy ptactva a jiných zvířat, ale také pro člověka.

Interiér lesa bude doplněn nejen o nové druhy dřevin, ale také o **travnino bylinný podrost**, který zajistí jeho atraktivitu během vegetačního období.

Na jaře rozkvetou bílými **koberci bledulí**, v létě do něj lidé budou chodit sbírat **borůvky a brusinky** a na podzim ho rozzáří zlaté **trsy travin**.

LOUKY A PASTVINY

V těsné blízkosti tří křížů bude doseta travná **luční směs**, která bude pravidelně **sekána** a bude tak ideálním místem pro **piknik** s překrásným výhledem. V širším okolí Kapliska budou vysety luční směsi s vyšším podílem kvetoucích bylin,

místa doplněná i o druhy pestrobarevných **letniček**.

Tyto plochy budou udržovány nejen sečením, ale i spásáním **ovcí**, které sem budou každoročně na krátký čas vypuštěny.

- Trvale travný porost
- Květnatá louka
- Trávník
- Les
- Zpevněná plocha
- Amfiteátr
- Mobilniář - lavička
- Cesta
- Alejový strom (Třešeň)
- Skupina stromů - Clumbs
- Soliterní strom - Dots
- Hranice úze mí
- Tři kříže

LUČNÍ POROST NA VRCHOLU TŘI KŘÍŽŮ

BOHATÉ LESNÍ PODROSTY

Navrženými zásahy do lesního porostu u Tří křížů vynikne **průhled**, díky němuž bude možné sledovat tuto dominantu už při příchodu po cestě z Nové Vsi vedoucí okolo rybníků.

Navržený průhled navazuje na workshopovou práci, jejíž řešení se netýkalo pouze vrchu Kapliska, ale i širšího okolí. Zde byly středem zájmu také rybníky, rekreace v příměstské krajině, ale i **vizuální vazby** související s historií a esteticky hodnotnými místy v okolí.

Na levé vizualizaci lze vidět možné řešení **interiéru lesa**, kde je v plánu odhalit skalky a solitérní kameny, které se zde v současné době nachází.

Pravá vizualizace pak nabízí pohled z vrchu Chlumeck na dominantu Tři kříže. Souvislý porost smrkové monokultury je zde přeměněna na **smíšený les** a pole na pastviny s výsadbou skupin stromů i solitér.

VIZUÁLNÍ VAZBA TŘI KŘÍŽŮ Z KOPCE CHLUMEK

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

ZAHRADNICKÁ FAKULTA V LEDNICI - ÚSTAV ZAHRADNÍ A KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY

ATELIÉR PROJEKTOVÁNÍ - ZS 2016/2017

VEDOUCÍ ÚSTAVU: doc. Dr. Ing. Dana Wilhelmová

AUTOŘI PROJEKTU: Bc. Martina Bláhová, Bc. Lenka Feifrlíková, Bc. Tereza Havlová, Bc. Barbora Hubková, Bc. Radim Klepárník, Bc. Ondřej Valigura, Bc. Radovan Vašíček, Bc. Jan Waldhauser

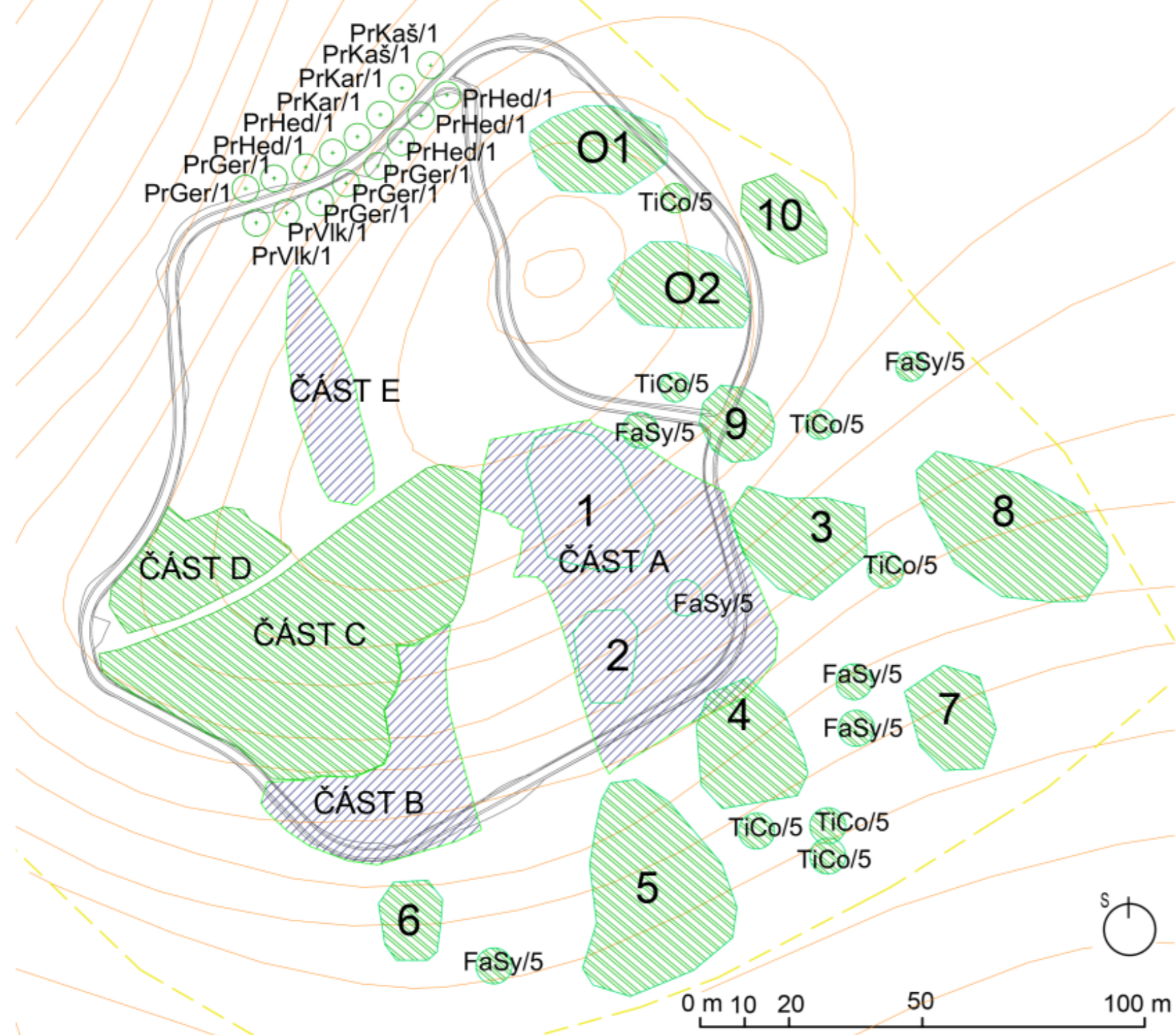

Tři kříže - Nové Město na Moravě

ZAKA 2017

Výtvarně architektonická studie využití příměstské krajiny

CELKOVÝ OSAZOVACÍ PLÁN

LEGENDA:

- Sázení v 1. etapě
- Sázení v 2. etapě
- Vysazený strom v aleji
1. etapa
Prunus 16 ks
- Budoucí solitery
FaSy/5 – *Fagus sylvatica*, 5 ks (celkem 30)
TiCo/5 – *Tilia cordata*, 5 ks (celkem 35)
- Hranice území

ČÁST A a B
Založení nového lesního porostu s ohledem na rozmístění skupin stromů (clumps) a soliterních jedinců (dots). Ty budou již předem určeny, aby jejich druhové složení odpovídalo všem principům zahradní a krajinářské architektury a v případě vykácení okolního porostu budou fungovat jako samostatné celky.
Druhové složení: *Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*, *Betula pendula*, *Crataegus monogyna*, *Fagus sylvatica*, *Malus sylvatica*, *Prunus avium*, *Prunus spinosa*, *Rosa canina*, *Sorbus aucuparia*, *Tilia cordata*
Detailní rozmístění dřevin je zakresleno v osazovacích plánech pro dané části.

ČÁST C
Dosazení jedinců v přirozené druhové skladbě za odborného dozoru. Rozmístění je nutné určit v terénu po dokončení kácení v první etapě.
Druhové složení: *Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*, *Fagus sylvatica*, *Sorbus aucuparia*, *Tilia cordata*
Poděl cesty *Prunus avium*

ČÁST D
Dosazení *Prunus avium* (5-10 ks). Nutná odborná konzultace na místě po provedení kácení v první etapě.

ČÁST E
Dosadba *Crataegus monogyna* (9 ks), *Sorbus aucuparia* (9 ks), *Corylus avellana* (4 ks).
Rozmístění s odborným dohledem na místě po provedení kácení v druhé etapě.

- TŘEŠŇOVÁ ALEJ**
- PrKar *Prunus Karešova* 2 ks
 - PrKaš *Prunus Kašánka* 2 ks
 - PrHed *Prunus Hedelfingerská* 5 ks
 - PrGer *Prunus GERMERSDORFská* 5 ks
 - PrVlk *Prunus Vlkova* 2 ks

- CLUMPS a DOTS**
- Číslo 1-10 a písmena O1 a O2 (oplocenky) označují skupiny stromů (clumps), které jsou společně se soliterními (dots) detailně popsány ve výkresech s osazovacími plány.

ETAPIZACE KÁCENÍ A VÝSADBY

Sadovnické úpravy na vrcholu Tři kříže jsou rozděleny do několika etap, aby byly dodrženy všechny právní předpisy a normy a aby byla zajištěna co největší stabilita upravovaného porostu.

V **první etapě** dochází k **probírce** stávajícího porostu, odstranění **nemocných a nestabilních jedinců** a k postupnému **prokácení smrkové monokultury**. Díky většímu prostoru budou mít ponechané stromy možnost zesílit a budou tak připraveny na konečnou fázi první etapy, vytvoření tzv. **porostního žebra**. Jedná se o zhruba 30 m široký pás smrků, který má zajistit zpevnění porostu a ochranu nových sazenic. Po provedení probírky budou do jednotlivých částí lesa **vysázeny domácí druhy dřevin**, jako jsou buky, javory, lípy nebo například třešeň ptačí.

V **druhé etapě** bude podána žádost o **vyjmutí** části plochy lesa z **lesního půdního fondu** (na horní mapě označená jako část A). Pokud bude žádost schválena, budou na této ploše vysázeny dřeviny **soliterní a do skupin** a vznikne tak malebná krajina blízká ideálům anglické krajinářské školy.

Pokud se plochu vyjmut nepodaří, bude se v jejím osazení pokračovat lesnickým způsobem a vznikne tak souvislý a druhově rozmanitý smíšený les.

Porostní žebro bude vykáceno ve třetí etapě. V této fázi proběhne v případě neúspěšného prvního pokusu o vyjmutí plochy z PLF pokus druhý.

SOUČASNÝ STAV

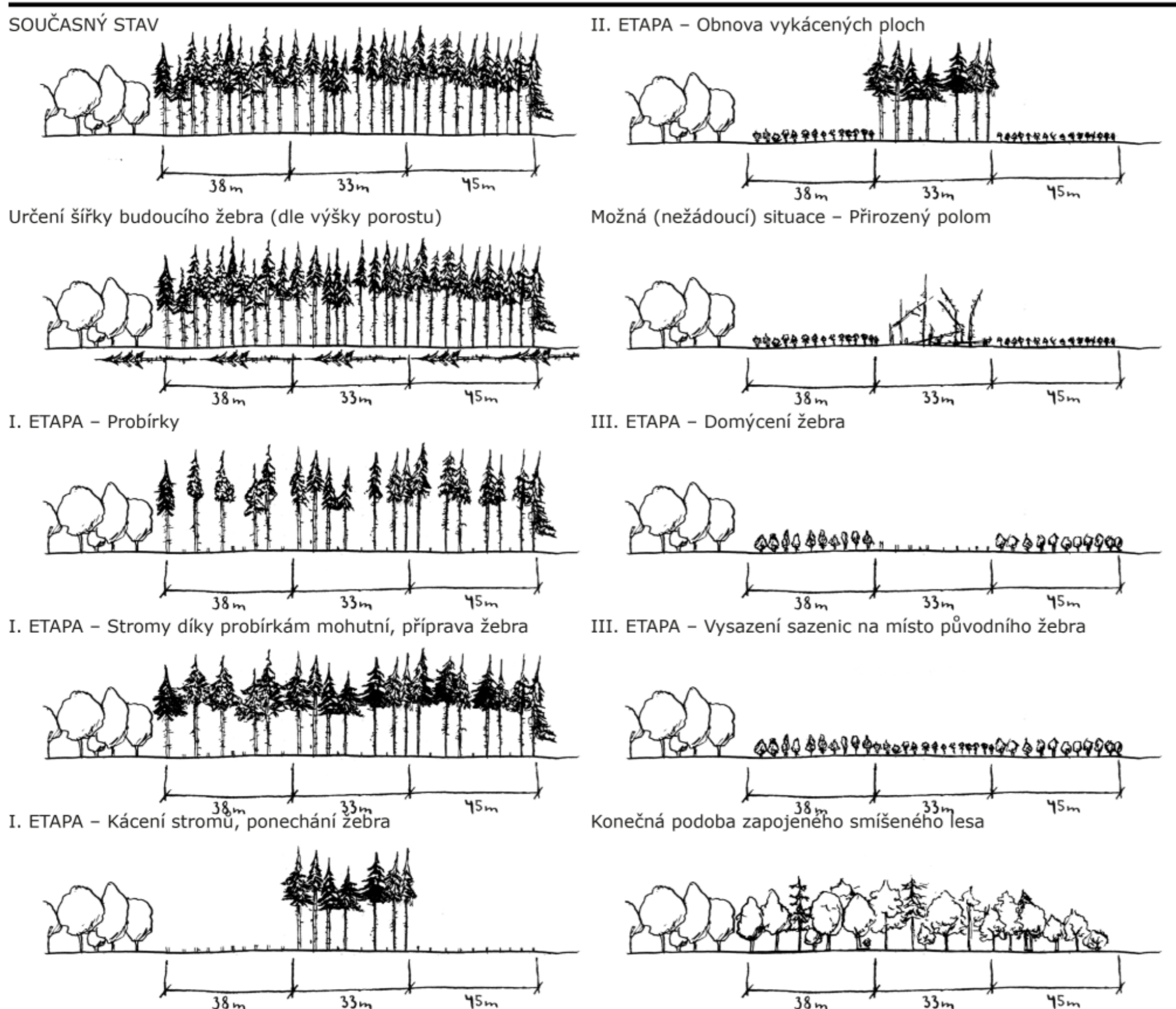
NAVRHOVANÝ STAV VRCHOLU TŘI KŘÍŽE

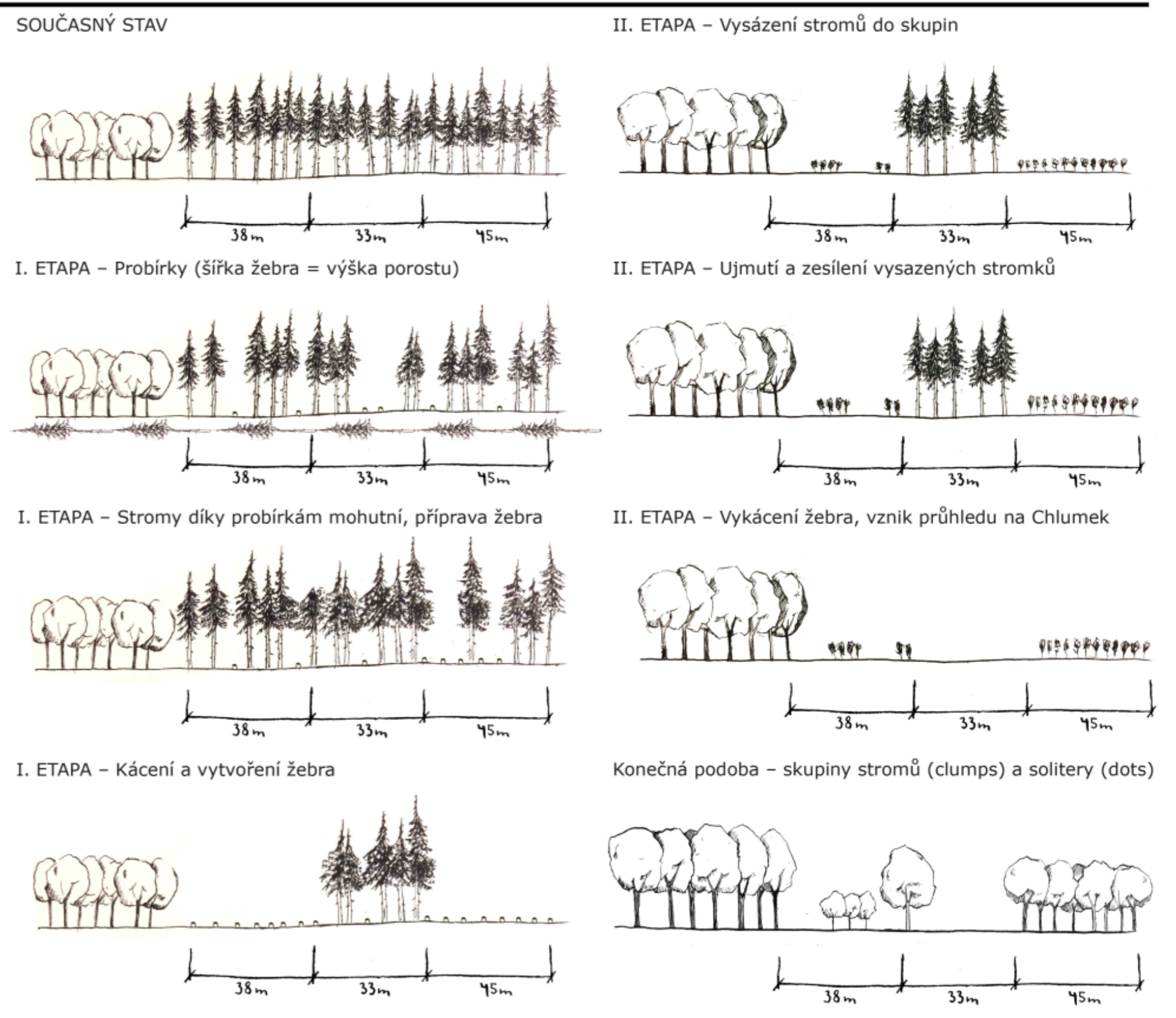
NAVRHOVANÝ STAV – Skupiny stromů a solitery

PŘEMĚNA MONOKULTURY NA SMÍŠENÝ LES (v případě zamítnutí vyjmutí části plochy z LPF)

PŘEMĚNA MONOKULTURY NA SKUPINY STROMŮ A SOLITERY

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

ZAHRADNICKÁ FAKULTA V LEDNICI - ÚSTAV ZAHRADNÍ A KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY

ATELIÉR PROJEKTOVÁNÍ - ZS 2016/2017

VEDOUCÍ ÚSTAVU: doc. Dr. Ing. Dana Wilhelmová

AUTOŘI PROJEKTU: Bc. Martina Bláhová, Bc. Lenka Feifrlíková, Bc. Tereza Havlová, Bc. Barbora Hubková, Bc. Radim Klepárník, Bc. Ondřej Valigura, Bc. Radovan Vašíček, Bc. Jan Waldhauser

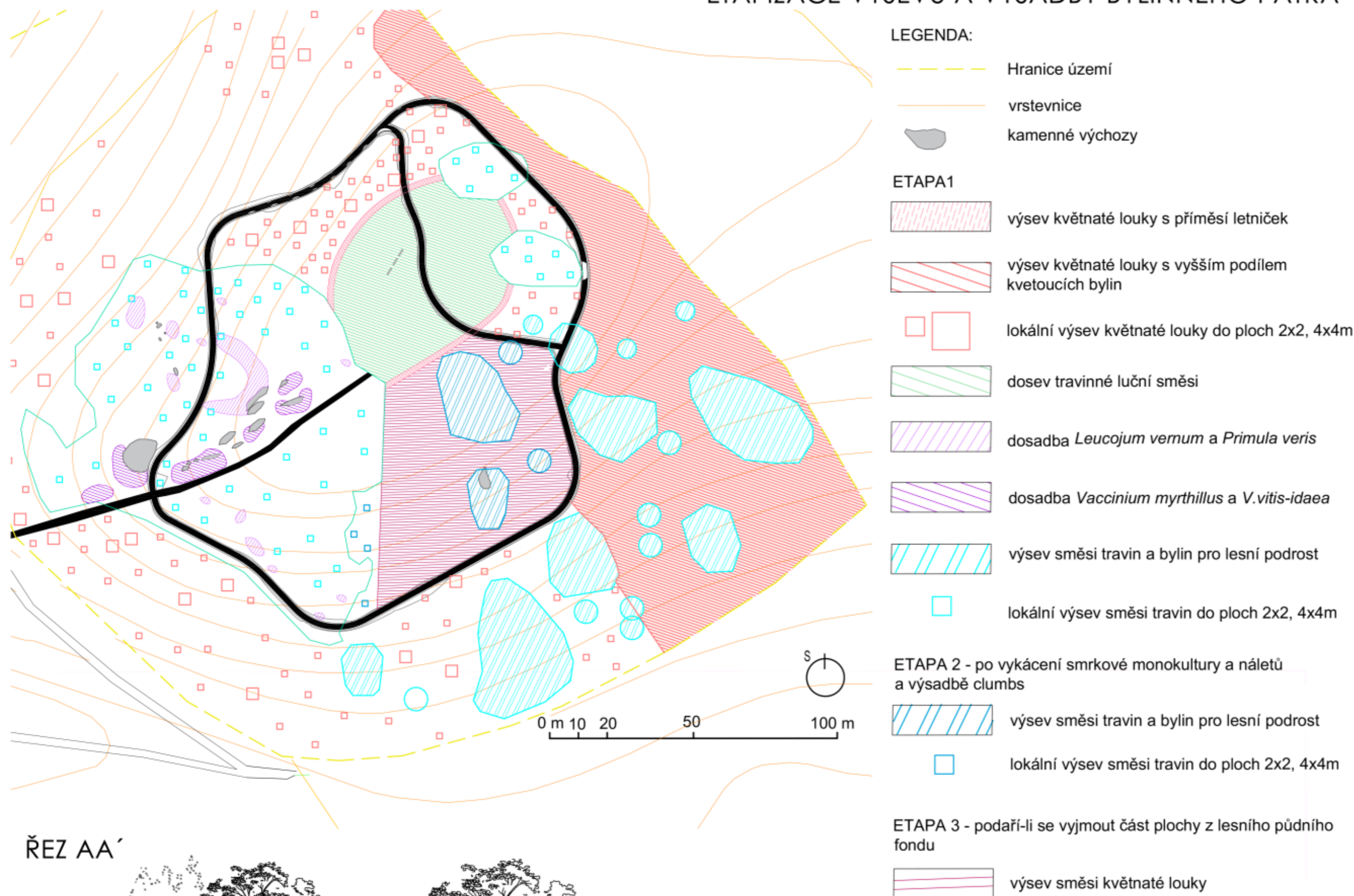

ZAKA 2017

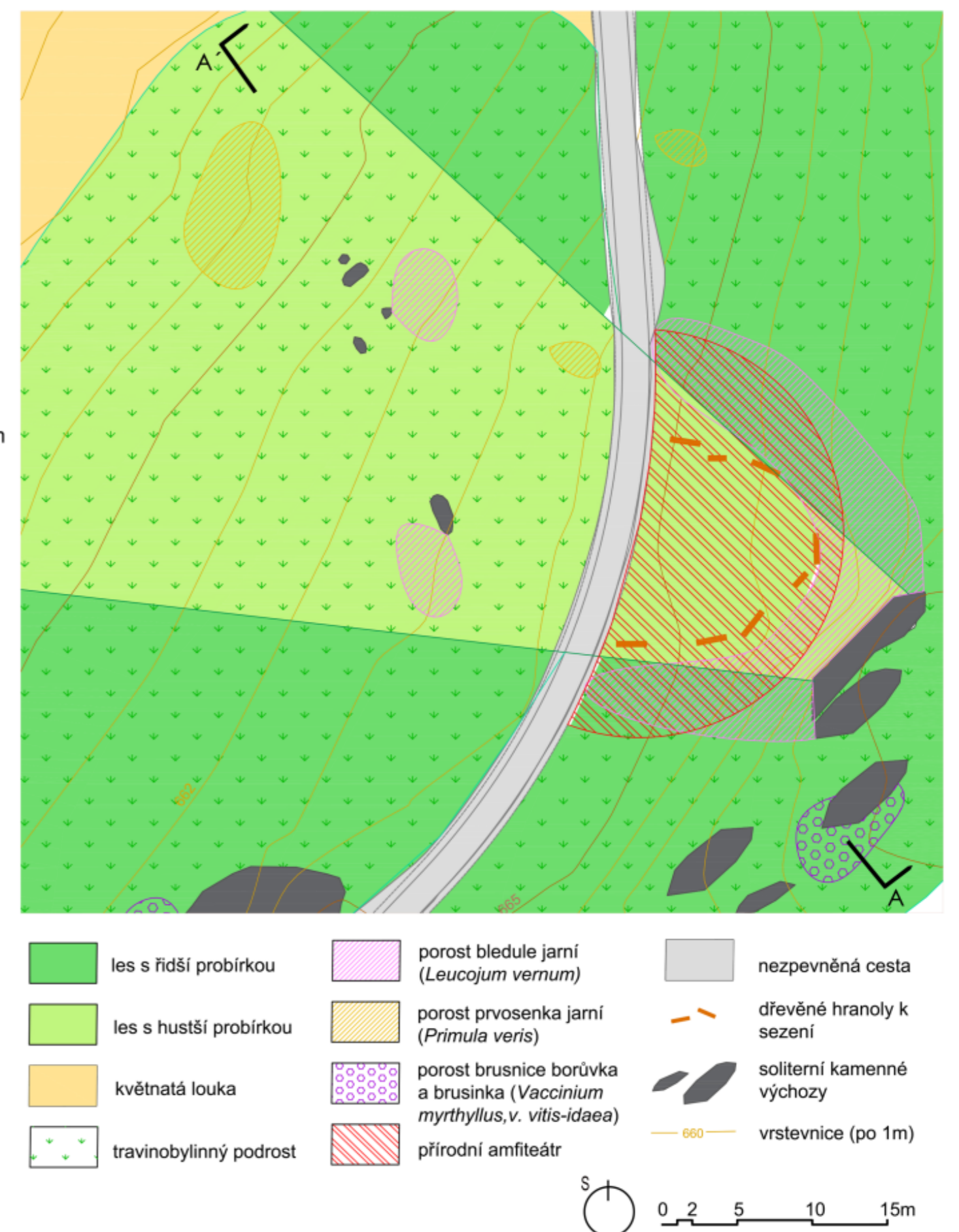
Tři kříže - Nové Město na Moravě

Výtvarně architektonická studie využití příměstské krajiny

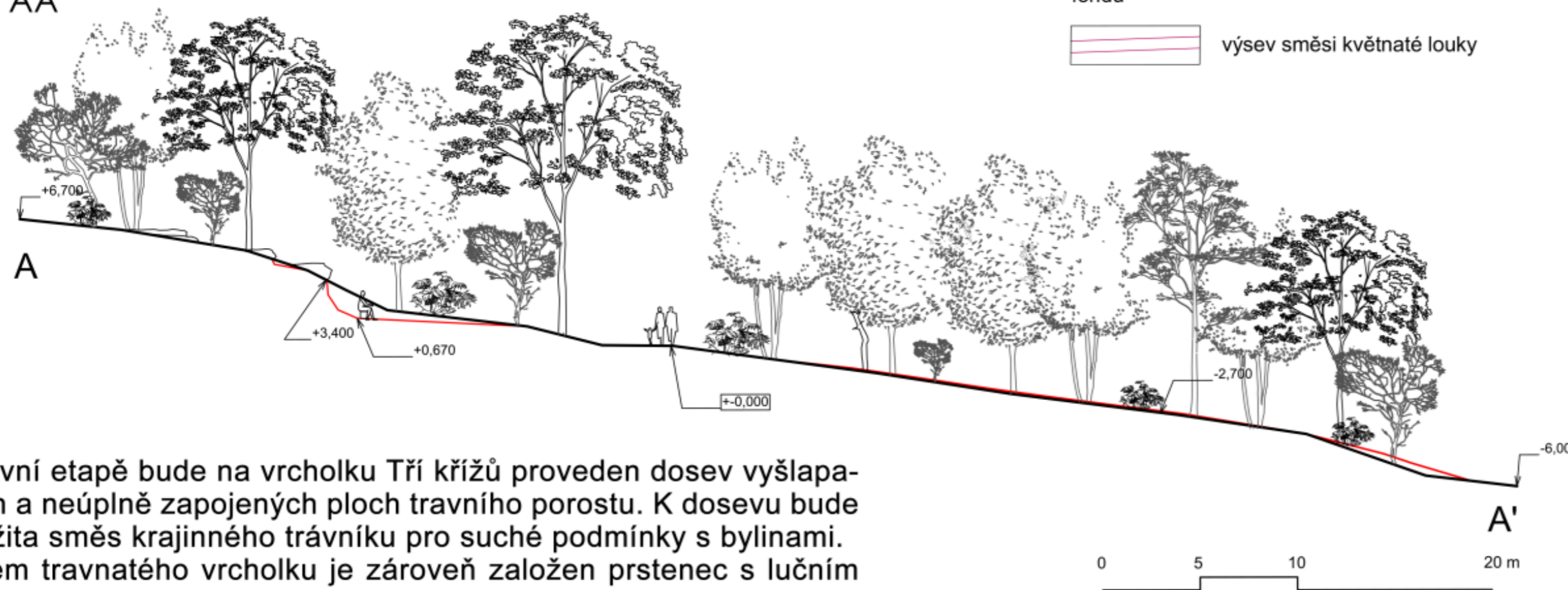
ETAPIZACE VÝSEVU A VÝSADBY BYLINNÉHO PATRA

DETAILNÍ SITUACE AMFITEATRU

ŘEZ AA'

V první etapě bude na vrcholku Tří křížů proveden dosev vyšlapaných a neúplně zapojených ploch travního porostu. K dosevu bude využita směs krajinného trávníku pro suché podmínky s bylinami. Kolem travnatého vrcholku je zároveň založen prstenec s lučním osivem s příměsí letniček. Vzniká tak kvetoucí pás o šíři 2m, kolem vrcholku Tří křížů, který zajistí barevný efekt v prvních letech. Po pár letech budou letničky vytlačeny trvalkami a travami. Pod tímto prstencem, na ploše stávajících trvale travních porostů, je proveden lokální výsev směsi květnaté louky do rovnoměrně rozmístěných čtverců 2x2 a 4x4m. Cílem je obohacení současného porostu o kvetoucí druhy a vzájemné propojení a druhové promísení obou porostů. Stejně tak část orné půdy jihozápadně od vrcholku Tří křížů je převedena na květnatou louku. Louka bude sečena dvakrát ročně. Alternativní formou kosení může být jednorázová pastva dobytka.

Silene nutans

Luzula luzuloides

Stejným způsobem, jako se snažíme obohatit biodiverzitu lučních porostů a vnést do nich kvetoucí druhy pracujeme i s lesními podrosty. V současné době jsou chudší, což je dáno i velkým přístinným hustým stromovým patrem. Lesy jsou prosvětleny a podrost tak dostává více prostoru. Aby byl proces obnovy rychlejší a druhová skladba pestřejší, jsou provedeny lokální dosevy směsi lesních travin a bylin. Výsev proběhne stejně jako u lučního společenstva do vytyčených čtvercových ploch 2x2 a 4x4m. Stejná směs travin a bylin bude použita pro výsev v nově založených skupinách stromů tzv. clumbs a stávajících oplocenkách. Jarní efekt v podrostech zajistí druhy jako prvosěnka jarní (*Primula veris*) a efemeroid bledule jarní (*Leucoujum vernum*). Dosadbou budou podpořeny i stávající porosty brusnice borůvky (*Vaccinium myrthillus*) a brusnice brusinky (*Vaccinium vitis-idaea*). V druhé etapě je odstraněna většina smrkové monokultury a jsou vysazeny skupiny cílových dřevin a kolem nich dřeviny sloužící. Pod tyto výsadby je celoplošně vyseta travinno-bylinná směs vhodná pro lesní podrosty. Podaří-li se vyjmout část plochy současného porostu z lesního půdního fondu, došlo by k vykácení sloužících dřevin a vniklé volné prostory kolem cílových dřevin by byly osety květnatou luční směsí.

UKÁZKA SORTIMENTU - LESNÍ PODROST

Prenanthes purpurea

Melampyrum pratense

Oxalis acetosella

Primula veris

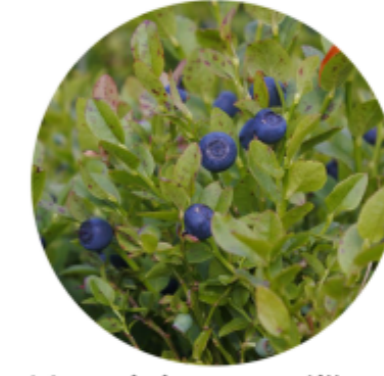
Genista pilosa

Leucoujum vernum

Vaccinium vitis idaea

Vaccinium myrthillus

Carex pilulifera

VIZUALIZACE AMFITEÁTRU

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

ZAHRADNICKÁ FAKULTA V LEDNICI - ÚSTAV ZAHRADNÍ A KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY

ATELIÉR NAVRHOVÁNÍ - ZS 2016/2017

VEDOUCÍ ÚSTAVU: doc. Dr. Ing. Dana Wilhelmová

AUTOŘI PROJEKTU: Bc. Martina Bláhová, Bc. Lenka Feifrlíková, Bc. Tereza Havlová, Bc. Barbora Hubková, Bc. Radim Klepárník, Bc. Ondřej Valigura, Bc. Radovan Vašíček Bc. Jan Waldhauser

